

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ĮMONIŲ BANKROTO
ĮSTATYMAS

2001 m. kovo 20 d. Nr. IX-216
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas reglamentuoja įmonių bankroto procesą.
2. Įstatymas taikomas visoms įmonėms, viešosioms įstaigoms, bankams ir kredito unijoms (toliau – įmonės), įregistruotiems Lietuvos Respublikoje įstatymų nustatyta tvarka. Bankų, kredito unijų, draudimo įmonių, žemės ūkio įmonių, vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkų, investicinių bendrovių ir kitų įmonių bei įstaigų bankroto proceso ypatumus gali nustatyti kiti šių įmonių ir viešųjų įstaigų veiklą reglamentuojantys įstatymai.
3. Kitų įstatymų nuostatos, reglamentuojančios įmonių veiklą, kreditoriaus teisę į reikalavimų tenkinimą, kreditoriaus teisę imtis priemonių skoloms išieškoti, mokesčius ir kitas privalomąsias įmokas ir jų administravimą bankroto proceso metu, įmonėse taikomos tiek, kiek jos neprieštarauja šio įstatymo nuostatomis.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Bankrotas** – nemokios įmonės būseną, kai įmonei teisme yra iškelta bankroto byla arba kreditoriai įmonėje vykdo bankroto procedūras ne teismo tvarka.
2. **Bankroto procesas** – teismo arba ne teismo tvarka vykdomų įmonės bankroto procedūrų visuma.
3. **Bankroto byla** – teismo nagrinėjama civilinė byla dėl ginčų, kylančių iš bankroto teisinių santykių.
4. **Bankrutuojanti įmonė** – įmonė, kuriai iškelta bankroto byla arba kurios bankroto procesas vyksta ne teismo tvarka.
5. **Bankrutavusi įmonė** – teismo, o kai bankroto procesas vyksta ne teismo tvarka, – kreditorių susirinkimo pripažinta bankrutavusia ir dėl to likviduojama įmonė.
6. **Bankrutuojančios ir bankrutavusios įmonės turto valdymas** – administratoriaus veikla: bankrutuojančios ir bankrutavusios įmonės turto išsaugojimo, turto iš skolininkų išieškojimo, turto pardavimo, kreditorių reikalavimų tenkinimo, likusio turto pardavimo organizavimas.
7. **Įkeitimu ir(arba) hipoteka užtikrinti kreditoriaus reikalavimai** – pagal įkeitimo sutartį arba įregistruotą hipotekos ar įkeitimo lakštą kreditoriaus (įkaito turėtojo, hipotekos kreditoriaus) įgyta teisė, jeigu įmonė neįvykdė įkeitimu ir (arba) hipoteka užtikrintos prievolės, šio įstatymo nustatyta tvarka reikalauti įkeistą turtą parduoti ir iš gautų lėšų pirmiausia tenkinti jo reikalavimus, o jeigu įkeisto turto parduoti nepavyksta, perduoti šį turtą jo nuosavybėn.
8. **Įmonės nemokumas** – įmonės būseną, kai ji neatsiskaito su kreditoriumi (kreditoriais) praėjus trims mėnesiams po termino, nustatyto įstatymų, kitų teisės aktų, taip pat kreditoriaus ir įmonės sutartyse įmonės išipareigojimams įvykdyti, arba praėjus tokiam pat terminui po kreditoriaus (kreditorių) reikalavimo įvykdyti išipareigojimus, jeigu sutartyse terminas nebuvo nustatytas, ir pradelsti įmonės išipareigojimai (skolos) viršija pusę į jos balansą įrašyto turto vertės.
9. **Savininkas (savininkai)** – individualios (personalinės) įmonės savininkas (savininkai), tikrosios ūkinės bendrijos narys (nariai), komanditinės ūkinės bendrijos tikrasis narys (tikrieji nariai) ar narys komanditorius (nariai komanditoriai), valstybės ir savivaldybės įmonės steigėjas,

akcininkas (akcininkai), turintis (turintys) daugiau kaip 10 procentų balsavimo teisę suteikiančių akcijų, pajininkas (pajininkai), viešosios įstaigos dalininkai.

10. **Igaliotas akcininkų (pajininkų, dalininkų) atstovas** – asmuo, akcininkų (pajininkų, dalininkų) susirinkimo išrinktas bankroto procese atstovauti jų interesams.

11. **Taikos sutartis** – kreditorių ir įmonės susitarimas tęsti įmonės veiklą, kai įmonė prisiima tam tikrus įsipareigojimus, o kreditoriai sutinka savo reikalavimus atidėti, sumažinti ar jų atsisakyti.

12. **Tyčinis bankrotas** – įmonės privedimas prie bankroto tyčia.

13. **Supaprastintas bankroto procesas** – teismo tvarka vykdomos įmonės bankroto procedūros, kai įmonė neturi turto ar jo nepakanka teismo ir administravimo išlaidoms apmokėti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1200](#), 2002-11-19, *Žin.*, 2002, Nr. 116-5193 (2002-12-06), įsigalioja nuo 2003-01-01

3 straipsnis. Įmonės kreditoriai

Įmonės kreditoriai (toliau – kreditoriai) – tai turintys teisę reikalauti iš įmonės įvykdyti prievolės ir įsipareigojimus fiziniai ir juridiniai asmenys, tarp jų:

1) mokesčių, privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokų bei privalomojo sveikatos draudimo įmokų nemokėjimo atveju – valstybės institucijos, įpareigos juos surinkti;

2) darbo užmokesčio nemokėjimo ir dėl darbo santykių atsiradusios žalos neatlyginimo atveju – įmonės darbuotojai (jų įpėdiniai);

3) žalos atlyginimo prievolės dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga perėjimo valstybei Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo nustatytais atvejais – Vyriausybės įgaliota institucija;

4) valstybės vardu gautų paskolų ir paskolų, gautų su valstybės garantija, negrąžinimo atveju – Finansų ministerija;

5) fiziniai ir juridiniai asmenys, pardavę žemės ūkio produkciją;

6) kiti kreditoriai.

ANTRASIS SKIRSNIS PAREIŠKIMAI DĖL BANKROTO BYLOS IŠKĖLIMO

4 straipsnis. Pareiškimo teismui dėl bankroto bylos iškėlimo pateikimo pagrindai

Šio įstatymo 5 straipsnyje išvardyti asmenys gali pateikti pareiškimą teismui dėl bankroto bylos įmonei iškėlimo, jeigu yra bent viena iš šių sąlygų:

1) įmonė laiku nemoka darbo užmokesčio ir su darbo santykiais susijusių išmokų;

2) įmonė laiku nemoka už gautas prekes, atliktus darbus (paslaugas), negrąžina kreditų ir nevykdo kitų sandoriais prisiimtų turtinių įsipareigojimų;

3) įmonė laiku nemoka įstatymų nustatytų mokesčių, kitų privalomųjų įmokų ir (arba) priteistų sumų;

4) įmonė viešai paskelbė arba kitaip pranešė kreditoriui (kreditoriams), kad negali arba neketina vykdyti įsipareigojimų;

5) įmonė neturi turto ar pajamų, iš kurių galėjo būti išieškomos skolos, ir dėl šios priežasties antstolis grąžino kreditoriui vykdomuosius dokumentus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1463](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1708 (2003-04-24)

5 straipsnis. Pareiškimas teismui dėl bankroto bylos iškėlimo įmonei

1. Pareiškimą dėl bankroto bylos iškėlimo įmonei pateikti teismui turi teisę:

1) kreditorius (kreditoriai);

2) savininkas (savininkai);

3) įmonės administracijos vadovas.

2. Esant šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatyti sąlygai, pareiškimą dėl bankroto bylos iškėlimo privalo pateikti teismui likviduojamos įmonės likvidatorius.

3. Pareiškimai pateikiami vietovės, kurioje yra įmonės buveinė, apygardos teismui raštu Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

4. Prie pareiškimo pridedami jo pagrįstumą įrodantys dokumentai.

6 straipsnis. Kreditoriaus (kreditorių) pareiškimas teismui dėl bankroto bylos iškėlimo

1. Jeigu yra bent viena iš šio įstatymo 4 straipsnio 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų sąlygų, kreditorius (kreditoriai) gali pateikti pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo ne anksčiau kaip praėjus trimis mėnesiams po termino, nustatyto įstatymų, kitų teisės aktų, taip pat kreditoriaus ir įmonės sutartyse įmonės įsipareigojimams įvykdyti, arba praėjus tokiam pat terminui po kreditoriaus (kreditorių) reikalavimo įvykdyti įsipareigojimus, jeigu sutartyse terminas nebuvo nustatytas. Prie pareiškimo turi būti pridėti įrodymai, kad Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka įvykdyti šio straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatyti reikalavimai, ir šio straipsnio 2 dalyje nurodyto pranešimo kopija.

2. Kreditorius (kreditoriai) apie savo ketinimą kreiptis į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo turi pranešti įmonei raštu. Pranešime nurodomi įmonės neįvykdyti įsipareigojimai ir įspėjama, kad jeigu jie nebus įvykdyti per šiame pranešime nurodytą laikotarpį, kreditorius (kreditoriai) kreipsis į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo įmonei. Įsipareigojimams įvykdyti kreditorius (kreditoriai) nustato ne trumpesnę kaip 30 dienų laikotarpį.

3. Jeigu yra sąlyga, nurodyta šio įstatymo 4 straipsnio 5 punkte, ir kreditorius (kreditoriai) ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo vykdomųjų dokumentų grąžinimo dienos kreipėsi į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo, pateikiant pareiškimą teismui šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytos sąlygos netaikomos.

4. Pareiškimo teismui ir pateikiamų prie pareiškimo priedų nuorašus kreditorius (kreditoriai) privalo pateikti įmonei.

5. Pareiškimo teismui galima atsisakyti, iki teismas priima nutartį iškelti bankroto bylą.

Straipsnio pakeitimai::

Nr. [IX-1200](#), 2002-11-19, *Žin.*, 2002, Nr. 116-5193 (2002-12-06), įsigalioja nuo 2003-01-01

7 straipsnis. Įmonės likvidatoriaus pareiškimas teismui dėl bankroto bylos iškėlimo

1. Jeigu tuo metu, kai įmonė likviduojama įmonių veiklą reglamentuojančių kitų įstatymų nustatyta tvarka, išaiškėja, kad ji negalės įvykdyti visų savo įsipareigojimų, įmonės likvidatorius privalo nedelsdamas sustabdyti visus mokėjimus ir ne vėliau kaip per 15 dienų nuo šios būklės nustatymo dienos pateikti pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo įmonei. Prie pareiškimo teismui pridedami įmonės kreditorių ir skolininkų sąrašai, kuriuose nurodomi jų adresai, įsipareigojimų ir skolų sumos, atsiskaitymo terminai bei finansinė atskaitomybė nuo sprendimo likviduoti įmonę priėmimo dienos iki pareiškimo padavimo dienos, ir įrodymai, kad Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka įvykdyti šio straipsnio 3 dalyje nustatyti reikalavimai.

2. Įmonės bankroto administravimo išlaidos apmokamos šio įstatymo nustatyta tvarka.

3. Pareiškimo teismui ir pateikiamų prie pareiškimo priedų nuorašus likvidatorius privalo pateikti įmonės savininkui (savininkams).

Straipsnio pakeitimai::

Nr. [IX-1200](#), 2002-11-19, *Žin.*, 2002, Nr. 116-5193 (2002-12-06), įsigalioja nuo 2003-01-01

8 straipsnis. Įmonės vadovo, savininko (savininkų) pareiškimas teismui dėl bankroto bylos iškėlimo

1. Jeigu įmonė negali ir (arba) negalės atsiskaityti su kreditoriumi (kreditoriais) ir šis (šie) nesikreipė į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo arba yra sąlyga, nurodyta šio įstatymo 4 straipsnio 4 punkte, įmonės vadovas, savininkas (savininkai) privalo pateikti pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo.

2. Pareiškime teismui nurodomos priežastys, dėl kurių įmonė kreipiasi, kad būtų iškelta bankroto byla. Prie pareiškimo pridedami įmonės kreditorių ir skolininkų sąrašai, kuriuose nurodomi jų adresai, įsipareigojimų ir skolų sumos, atsiskaitymo terminai, paskutinių metų ir einamųjų metų laikotarpio iki pareiškimo pateikimo dienos finansinė atskaitomybė, informacija apie teismuose iškeltas bylas bei išieškojimus ne ginčo tvarka, įkeistą turtą ir kitus įsipareigojimus bei įrodymai, kad Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka įvykdyti šio straipsnio 3 dalyje nustatyti reikalavimai. Teismui gali būti pateikiami ir kiti bankroto bylai svarbūs dokumentai.

3. Pareiškimo teismui ir pateikiamų prie pareiškimo priedų nuorašus įmonės vadovas privalo pateikti savininkui. Kai pareiškimą teismui teikia savininkas (savininkai), šioje dalyje nurodytus dokumentus jis (jie) privalo pateikti įmonei.

Straipsnio pakeitimai::

Nr. [IX-1200](#), 2002-11-19, Žin., 2002, Nr. 116-5193 (2002-12-06), įsigalioja nuo 2003-01-01

TREČIASIS SKIRSNIS BANKROTO BYLŲ NAGRINĖJIMAS TEISME

9 straipsnis. Pasirengimas nagrinėti bankroto bylą teisme

1. Įmonės vadovas, gavęs šio įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje ir 8 straipsnio 3 dalyje nurodytus dokumentus, ne vėliau kaip per 5 dienas nuo jų gavimo dienos pateikia teismui kreditorių ir skolininkų sąrašus, kuriuose nurodyti jų adresai, įsipareigojimų ir skolų sumos, atsiskaitymo terminai, paskutinių metų ir einamųjų metų laikotarpio iki kreditorių pareiškimo pateikimo teismui dienos finansinė atskaitomybė, informacija apie teismuose iškeltas bylas bei išieškojimus ne ginčo tvarka, įkeistą turtą ir kitus įsipareigojimus.

2. Teismas, gavęs pareiškimą iškelti bankroto bylą, gali:

1) įpareigoti įmonės savininką (savininkus), valdybos narius, vadovą, vyriausiąjį finansininką (buhalterį), likvidatorių pateikti teismui bankroto bylai nagrinėti reikalingus dokumentus ir įvertinti įmonės turtą;

2) kviešti į teismą įmonės savininką (savininkus), valdybos narius, vadovą, vyriausiąjį finansininką (buhalterį) ir kitus atsakingus darbuotojus, neatsižvelgiant į tai, koku pagrindu buvo nutrauktos su jais darbo sutartys, jeigu jie buvo atleisti iš darbo per 12 mėnesių iki pareiškimo dėl bankroto bylos iškėlimo pateikimo teismui dienos, ir reikalauti iš jų raštiškų paaiškinimų, susijusių su bankroto bylos iškėlimu. Šiems asmenims atvykti į teismą būtina, jiems taikomos Civilinio proceso kodekso liudytojams nustatytos garantijos;

3) kviešti į teismą įmonės kreditorius;

4) reikalauti iš įmonės vadovo arba savininko (savininkų) pateikti teismui įmonės ūkinės ir finansinės būklės duomenis;

5) teismo arba suinteresuoto asmens iniciatyva taikyti laikinąsias apsaugos priemones Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka, galiosiančias iki nutarties iškelti bankroto bylą ar atsisakyti ją kelti įsiteisėjimo;

6) nustatyti kitas aplinkybes, kurios turi reikšmės bylos nagrinėjimui.

3. Teismui priėmus pareiškimą dėl bankroto bylos iškėlimo, jeigu dėl įmonės buvo priimti teismų ir kitų institucijų sprendimai ir pagal juos išduoti vykdomieji dokumentai, įmonės turtas (lėšos) pagal šiuos vykdomuosius dokumentus gali būti areštuojamas, tačiau šio turto realizavimas ir (ar) išieškojimas sustabdomas. Jeigu teismas atsisako iškelti įmonei bankroto bylą, išieškojimas ir turto realizavimas atnaujinamas, taikytos laikinosios apsaugos priemonės panaikinamos.

4. Teismas arba teisėjas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo pareiškimo gavimo dienos priima nutartį iškelti bankroto bylą ar atsisakyti ją iškelti. Teismas turi teisę dėl svarbių priežasčių pratęsti pasirengimo nagrinėti bankroto bylą teisme terminą, bet ne ilgiau kaip vieną mėnesį. Jeigu pareiškimo iškelti bankroto bylą nagrinėjimo metu yra gautas pareiškimas iškelti restruktūrizavimo bylą ir teismo nutartis iškelti bankroto bylą dar nepriimta, pareiškimo iškelti bankroto bylą nagrinėjimas atidedamas tol, kol bus priimta teismo nutartis iškelti restruktūrizavimo bylą ar atsisakyti ją iškelti.

5. Bankroto byla iškeliama, jeigu teismas nustatė, kad yra bent viena iš šių sąlygų:

1) įmonė yra nemoki arba įmonė daugiau kaip tris mėnesius vėluoja išmokėti darbuotojui (darbuotojams) atlyginimą;

2) įmonė viešai paskelbė arba kitaip pranešė kreditoriui (kreditoriams), kad negali atsiskaityti su kreditoriumi (kreditoriais) ir (arba) neketina vykdyti savo įsipareigojimų.

Straipsnio pakeitimai::

Nr. [IX-1200](#), 2002-11-19, Žin., 2002, Nr. 116-5193 (2002-12-06), įsigalioja nuo 2003-01-01

10 straipsnis. Bankroto bylos iškėlimas teisme

1. Bankroto bylos iškeliama ir nagrinėjama Civilinio proceso kodekso nustatyta ginčo teisenos tvarka, išskyrus šio įstatymo nustatytas išimtis.

2. Bankroto bylą iškelia ir nagrinėja vietovės, kurioje yra įmonės buveinė, apygardos teismas.

3. Teismas atsisako kelti bankroto bylą, jeigu:

1) įmonė iki teismo nutarties iškelti bankroto bylą priėmimo patenkina kreditoriaus (kreditorių), kuris (kurie) kreipėsi į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo, reikalavimus;

2) įmonei iškelta restruktūrizavimo byla.

3) pareiškimo iškelti bankroto bylą nagrinėjimo metu teismas daro pakankamai pagrįstą prielaidą, kad įmonė neturi turto ar jo nepakanka teismo ir administravimo išlaidoms apmokėti, išskyrus šio straipsnio 10 ir 12 dalyse numatytus atvejus.

4. Priėmęs nutartį iškelti bankroto bylą, teismas arba teisėjas privalo:

1) paskirti įmonės administratorių;

2) uždėti įmonės nekilnojamajam turtui ir kitam ilgalaikiam materialiam turtui areštą, galiojantį iki nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos;

4 dalies 3 punkto redakcija iki 2003 m. liepos 1 d.:

3) raštu nedelsiant pranešti apie iškeltą bylą juridinių asmenų registrai, įmonei (kai nutartis priimta rašytinio proceso tvarka – ir kreditoriams) ir per 10 dienų nuo teismo nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos: kreditoriams, visiems asmenims, išsinuomojusiems, pasiskolinusiems, saugantiems arba kitais pagrindais naudojantiems ar valdantiems įmonės turtą, Finansų ministerijai, jeigu įmonė yra valstybės vardu gautos paskolos arba paskolos, kuriai suteikta valstybės garantija, gavėja, mokesčių, privalomojo socialinio draudimo bei privalomojo sveikatos draudimo administratoriams, kredito įstaigoms bei draudimo įmonėms, aptarnaujančioms šią įmonę, valstybės, savivaldybės bankrutuojančios įmonės steigėjui ar įmonei atstovaujančiai institucijai, taip pat Vertybinių popierių komisijai, jeigu bankroto byla iškelta akcinei bendrovei;

4 dalies 3 punkto redakcija nuo 2003 m. liepos 1 d.:

3) raštu nedelsiant pranešti apie iškeltą bylą juridinių asmenų registrai, įmonei (kai nutartis priimta rašytinio proceso tvarka – ir kreditoriams), Lietuvos bankui, jei byla iškelta įmonei, kuri yra Lietuvos banko pagal Atsiskaitymų baigtinumo mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemose įstatymą skelbiamame sistemų dalyvių sąraše, ir per 10 dienų nuo teismo nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos: kreditoriams, visiems asmenims, išsinuomojusiems, pasiskolinusiems, saugantiems arba kitais pagrindais naudojantiems ar valdantiems įmonės turtą, Finansų ministerijai, jeigu įmonė yra valstybės vardu gautos paskolos arba paskolos, kuriai suteikta valstybės garantija, gavėja, mokesčių, privalomojo socialinio draudimo bei privalomojo sveikatos draudimo administratoriams, kredito įstaigoms bei draudimo įmonėms, aptarnaujančioms šią įmonę, valstybės, savivaldybės bankrutuojančios įmonės steigėjui ar įmonei atstovaujančiai institucijai, taip pat Vertybinių popierių komisijai, jeigu bankroto byla iškelta akcinei bendrovei;

4) pranešti kitiems teismams, nagrinėjantiems bylas, kuriose šiai įmonei pareikšti turtiniai reikalavimai, tarp jų ir susiję su darbo santykiais, apie bankroto bylos iškėlimą ir perimti šių bylų nagrinėjimą. Pranešti ikiteisminio tyrimo įstaigoms, prokuratūrai ar teismams, jeigu baudžiamosiose bylose pareikšti bankrutuojančios įmonės kreditorių civiliniai ieškiniai, ir perimti nagrinėti visus su šiais ieškiniiais susijusius dokumentus. Pranešti ikiteisminio tyrimo įstaigoms, prokuratūrai ar teismams, jeigu baudžiamosiose bylose areštuotas bankrutuojančios įmonės turtas, ir perimti turto arešto dokumentus. Pranešti antstolių kontoroms, kurioms yra pateikti vykdomieji dokumentai dėl išieškojimo iš šios įmonės ar dėl jos turto arešto;

5) nustatyti laikotarpį, ne trumpesnį kaip 30 dienų ir ne ilgesnį kaip 45 dienos nuo teismo nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos, iki kada kreditoriai turi teisę pareikšti savo reikalavimus, atsiradusius iki bankroto bylos iškėlimo dienos;

6) nustatyti laikotarpį, ne ilgesnį kaip 15 dienų nuo teismo nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos, per kurį įmonės valdymo organai privalo perduoti administratoriui įmonės turtą pagal finansinę atskaitomybę, sudarytą nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos duomenimis, ir visus dokumentus;

7) pagal administratoriaus pateiktą sąmatą patvirtinti įmonės lėšų sumą, kurią administratorius turi teisę naudoti administravimo išlaidoms apmokėti, iki bus patvirtinta administravimo išlaidų sąmata. Administratorius turi pateikti sąmatą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos.

5. Tais atvejais, kai bankroto bylą nagrinėjančiam teismui perduodami kreditoriaus civiliniai ieškiniai Baudžiamojo proceso kodekso nustatyta tvarka, laikoma, kad šio straipsnio 4 dalies 5 punkte nustatyti terminai dėl perduotų ieškinių nepraleisti. Šie kreditorių ieškiniai bankroto bylą nagrinėjančiam teismui gali būti perduodami teismo nutartimi per visą bankroto proceso vykdymo laikotarpį, iki teismas priima nutartį nutraukti bankroto bylą arba sprendimą dėl įmonės pabaigos.

6. Teismas arba teisėjas šio straipsnio 4 dalies 3 ir 4 punktuose nustatytus veiksmus gali pavesti atlikti įmonės administratoriui.

7. Įsiteisėjus teismo nutarčiai iškelti bankroto bylą:

1) įmonės valdymo organai privalo perduoti administratoriui įmonės turtą pagal finansinę atskaitomybę, sudarytą nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos duomenimis, ir visus dokumentus per teismo nustatytus terminus. Tais atvejais, kai įmonės turtas neatskirtas nuo įmonininko ar jos narių turto, savininkas (savininkai) per tuos pačius terminus privalo pateikti administratoriui viso turimo turto sąrašą, įskaitant ir esančio bendra jungtine nuosavybe;

2) įmonės valdymo organai netenka savo įgaliojimų, o įmonės administratorius, įspėjęs raštu prieš 15 dienų, nutraukia darbo sutartis su įmonės valdybos nariais ir vadovu. Šiems asmenims nemokama išeitinė išmoka ir kompensacijos, išskyrus piniginę kompensaciją už nepanaudotas atostogas. Šie asmenys bei vyriausiasis finansininkas (buhalteris) privalo per visą bankroto procesą teismo reikalavimu teikti visą bankroto procesui reikalingą informaciją;

7 dalies 3 punkto redakcija iki 2003 m. liepos 1 d.:

3) draudžiama vykdyti visas finansines prievoles, neįvykdytas iki bankroto bylos iškėlimo, įskaitant palūkanų, netesybų, mokesčių ir kitų privalomųjų įmokų mokėjimą, išieškoti skolas iš šios įmonės teismo ar ne ginčo tvarka. Nutraukiamas netesybų ir palūkanų už visas įmonės prievoles, tarp jų už išmokų, susijusių su darbo santykiais, pavėluotą mokėjimą, skaičiavimas. Negali būti nustatoma priverstinė hipoteka. Įmonės kolektyvinės sutarties galiojimas ribojamas kreditorių susirinkimo nustatyta tvarka;

7 dalies 3 punkto redakcija nuo 2003 m. liepos 1 d.:

3) draudžiama vykdyti visas finansines prievoles, neįvykdytas iki bankroto bylos iškėlimo, įskaitant palūkanų, netesybų, mokesčių ir kitų privalomųjų įmokų mokėjimą, išieškoti skolas iš šios įmonės teismo ar ne ginčo tvarka. Nutraukiamas netesybų ir palūkanų už visas įmonės prievoles, tarp jų už išmokų, susijusių su darbo santykiais, pavėluotą mokėjimą, skaičiavimas. Negali būti nustatoma priverstinė hipoteka. Įmonės kolektyvinės sutarties galiojimas ribojamas kreditorių susirinkimo nustatyta tvarka. Draudimai vykdyti finansines prievoles bei išieškoti skolas netaikomi Atsiskaitymų baigtinumo mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemose įstatymo nustatytais atvejais;

4) jei per 30 dienų nuo teismo nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos administratorius pranešė suinteresuotiems asmenims, kad įmonės sudarytų sutarčių, kurių vykdymo terminas dar nepasibaigė, nevykdys, šios sutartys (tarp jų nuomos, panaudos), išskyrus darbo sutartis ir sutartis, iš kurių kyla bankrutuojančios įmonės reikalavimo teisės, laikomos pasibaigusiomis, o dėl šios priežasties atsiradę reikalavimai yra tenkinami šio įstatymo 35 straipsnyje nustatyta tvarka;

5) įmonė turi teisę verstis ūkine komercine veikla, jeigu ji mažina dėl bankroto patiriamus kreditorių nuostolius, ir iš šios veiklos gautas pajamas naudoti su šia veikla susijusioms išlaidoms. Jeigu dėl įmonės ūkinės komercinės veiklos atsiranda mokesčių ir kitų privalomųjų įmokų įstatymuose numatytų apmokestinamų objektų, įmonė mokesčius ir kitas privalomas įmokas moka vadovaudamasi įstatymais. Jeigu dėl ūkinės komercinės veiklos atsiranda reikalavimai dėl neįvykdytų prievolių ir įsipareigojimų, jie yra tenkinami šio įstatymo 35 straipsnyje nustatyta tvarka;

6) teismas kreditorių prašymu gali nustatyti įmonės ūkinės komercinės veiklos ir disponavimo įmonės turtu, kurį be teismo leidimo draudžiama parduoti, išnuomoti, įkeisti, juo laiduoti, garantuoti kitų subjektų prievolių įvykdymą ar kitaip jį perleisti (perduoti), apribojimus;

7) įmonė įgyja bankrutuojančios įmonės statusą.

8) teismas arba teisėjas turi raštu nedelsdamas pranešti juridinių asmenų registrai apie įsiteisėjusią nutartį iškelti bankroto bylą ir paskirto administratoriaus duomenis (vardą, pavardę

(pavadinimą), asmens kodą (juridinio asmens kodą), gyvenamąją vietą (buveinę). Teismas arba teisėjas šiuos veiksmus gali pavesti atlikti administratoriui.

8. Atskirasis skundas dėl nutarties iškelti bankroto bylą, paskirti, laikinai pavaduoti arba atstatydingi administratorių Lietuvos apeliaciniame teisme turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per dvi savaites nuo jo padavimo dienos. Lietuvos apeliacinis teismas, panaikinęs nutartį, kuria atsisakyta kelti bankroto bylą, negali priimti nutarties ją iškelti. Lietuvos apeliacinio teismo nutartis yra galutinė ir kasacine tvarka neskundžiama.

9. Teismas turi teisę priimti kreditorių reikalavimus, kurie buvo pateikti pažeidus šio straipsnio 4 dalies 5 punkte nustatytus terminus, jeigu termino praleidimo priežastis pripažįsta svarbiomis. Kreditorių pareiškimai dėl reikalavimų, susidariusių iki bankroto bylos iškėlimo, pripažinimo, paduoti po šio straipsnio 4 dalies 5 punkte nustatyto termino, priimami tik iki teismo nutarties nutraukti bankroto bylą arba įmonę likviduoti dėl bankroto priėmimo dienos.

10. Kai teismas daro pakankamai pagrįstą prielaidą, kad įmonė neturi turto ar jo nepakanka teismo ir administravimo išlaidoms apmokėti, jis turi pasiūlyti asmeniui, pateikusiam pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo įmonei, įmokėti ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo nurodyto pasiūlymo dienos į teismo depozitinę sąskaitą teismo nustatytą sumą. Ši suma negali būti didesnė kaip dešimt tūkstančių litų. Jeigu nurodytas asmuo teismo nustatytu laiku įmoka teismo nustatytą sumą, bankroto byla gali būti keliama ir nagrinėjama supaprastinto bankroto proceso tvarka. Įmokėta į teismo depozitinę sąskaitą pinigų suma yra naudojama teisėjo, nagrinėjančio bankroto bylą, nurodymu teismo ir administravimo išlaidoms apmokėti.

11. Kreditorius, įmokėjęs pagal šio straipsnio 10 dalies nuostatas numatytą sumą, turi teisę kreiptis į teismą, prašydamas priteisti įmokėtą sumą iš įmonės vadovo, savininko (savininkų) dėl to, kad šis (šie) įmonei tapus nemokia nepateikė pareiškimo teismui dėl bankroto bylos iškėlimo įmonei. Įmonės vadovas, savininkas (savininkai) kreditoriui atsako solidariai.

12. Kai kreditorius pareiškimą teikia dėl neįvykdytų reikalavimų, susijusių su darbo santykiais, reikalavimų atlyginti žalą dėl suluošinimo ar kitokio kūno sužalojimo, susirgimo profesine liga arba dėl mirties nuo nelaimingo atsitikimo darbe, bankroto byla gali būti keliama ir nagrinėjama supaprastinto bankroto proceso tvarka.

13. Nutartis iškelti bankroto bylą ar atsisakyti ją kelti, priimta rašytinio proceso tvarka, įsiteisėja per 10 dienų nuo jos priėmimo dienos, jeigu ji nebuvo apskūsta.

Straipsnio pakeitimai::

Nr. [IX-1200](#), 2002-11-19, *Žin.*, 2002, Nr. 116-5193 (2002-12-06), įsigalioja nuo 2003-01-01

Nr. [IX-1332](#), 2003-01-28, *Žin.*, 2003, Nr. 17-708 (2003-02-19)

Nr. [IX-1463](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1708 (2003-04-24)

Nr. [IX-1600](#), 2003-06-05, *Žin.*, 2003, Nr. 61-2757 (2003-06-27)

11 straipsnis. Įmonės administratorius

1. Įmonės administratorius (toliau – administratorius) – tai teismo paskirtas fizinis ar juridinis asmuo, turintis teisę teikti bankroto administravimo paslaugas. Juridinio asmens, turinčio teisę teikti bankroto administravimo paslaugas, vadovas privalo turėti teisę teikti bankroto administravimo paslaugas.

2. Asmuo, pateikdamas pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo įmonei, gali pasiūlyti teismui administratoriaus kandidatūrą. Administratoriaus kandidatūrą gali pasiūlyti ir kiti šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje išvardyti asmenys. Teismas turi teisę administratoriumi paskirti ir kitą asmenį, atitinkantį šio straipsnio reikalavimus. Jei asmuo, pateikdamas teismui pareiškimą dėl bankroto bylos iškėlimo, ar kiti šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje išvardyti asmenys administratoriaus kandidatūros nepasiūlo, teismas privalo pats parinkti administratorių. Skiriamo administratoriaus kandidatūrą teismas privalo suderinti su šio straipsnio 10 dalyje nurodyta Vyriausybės įgaliota institucija.

3. Administratorius:

1) teisės aktų nustatyta tvarka juridinių asmenų registrui pateikia duomenų ir dokumentų pakeitimus apie bankrutuojančią įmonę;

2) perduoda Vyriausybės įgaliotai institucijai duomenis apie bankrutuojančią įmonę ir duomenis paskelbti „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“;

3) šio įstatymo nustatyta tvarka valdo, naudoja bankrutuojančios įmonės turtą ir juo, taip pat bankuose esančiomis šios įmonės lėšomis disponuoja;

- 4) užtikrina bankrutuojančios įmonės turto apsaugą;
 - 5) atidaro atskirą sąskaitą banke lėšoms bankroto proceso metu kaupti ir atsiskaityti su kreditoriais šio įstatymo nustatyta tvarka. Pagrindas nurodytai sąskaitai atidaryti yra teismo nutartis iškelti bankroto bylą arba kreditorių susirinkimo sprendimas pradėti bankroto procesą ne teismo tvarka;
 - 6) vadovauja bankrutuojančios įmonės ūkinei komercinei veiklai;
 - 7) sudaro terminuotas įmonės turto nuomos sutartis, kuriose nuomos sutarties pabaigos diena turi būti šio turto pardavimo, perdavimo ar grąžinimo diena;
 - 8) patikrina bankrutuojančios įmonės sandorius, sudarytus per ne mažesnę kaip 36 mėnesių laikotarpį iki bankroto bylos iškėlimo, ir pareiškia ieškinius įmonės bankroto bylą nagrinėjančiame teisme dėl sandorių, priešingų įmonės veiklos tikslams ir (arba) galėjusių turėti įtakos tam, kad įmonė negali atsiskaityti su kreditoriais, pripažinimo negaliojančiais. Šiuo atveju laikytina, kad administratorius apie sandorius sužinojo nuo nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos;
 - 9) atstovauja arba įgalioja kitą asmenį atstovauti bankrutuojančiai įmonei teisme, kreditorių susirinkime ir sudarant sandorius, kai bankrutuojanti įmonė tęsia ūkinę komercinę veiklą;
 - 10) pagal kreditorių pareikštus reikalavimus, patikslintus pagal įmonės finansinės apskaitos dokumentus, sudaro visų įmonės kreditorių bei jų reikalavimų sąrašą ir pateikia jį teismui tvirtinti, kreditorių susirinkime ir teisme ginčija nepagrįstus kreditorių reikalavimus;
 - 11) priima ir atleidžia darbuotojus Darbo kodekso ir šio įstatymo nustatyta tvarka;
 - 12) pateikia Garantiniam fondui dokumentus dėl lėšų skyrimo darbuotojų reikalavimams, susijusiems su darbo santykiais, tenkinti;
 - 13) per laikotarpį iki pirmojo kreditorių susirinkimo sprendžia klausimus dėl įmonės sudarytų sandorių, kurių įvykdymo terminas dar nepasibaigė, tolesnio vykdymo ir naujų sandorių, reikalingų įmonės ūkinei komercinei veiklai tęsti, sudarymo, jei įmonė tęsia ūkinę komercinę veiklą, ir ne vėliau kaip per 30 dienų nuo teismo nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos praneša suinteresuotiems asmenims apie tai, kad vykdys įmonės sudarytas sutartis, kurių vykdymo terminas dar nepasibaigė, arba jų nevykdys;
 - 14) gina visų kreditorių, taip pat bankrutuojančios įmonės teises ir interesus, organizuoja ir atlieka būtinus bankroto proceso darbus;
 - 15) teikia informaciją Vyriausybės įgaliotai institucijai ir Statistikos departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (pagal šio nustatytas ataskaitų formas), teismui, taip pat kreditorių susirinkimo nustatyta tvarka kreditoriams, savininkui (savininkams) bei įgaliotam akcininkų (pajininkų) atstovui, jeigu jis paskirtas;
 - 16) organizuoja ir kontroliuoja pajamų, gautų valdant, naudojant bankrutuojančios įmonės turtą ir juo disponuojant, taip pat sąnaudų apskaitą;
 - 17) šaukia kreditorių susirinkimus;
 - 18) praneša įmonės savininkui (savininkams), įgaliotam akcininkų (pajininkų) atstovui, jei jis paskirtas, kai dėl taikos sutarties sudarymo yra būtini jų nutarimai;
 - 19) tais atvejais, kai įmonės turtas neatskirtas nuo įmonininko ar įmonės narių turto, turi teisę neatlygintinai gauti duomenis iš institucijų, kurios teisės aktų nustatyta tvarka registruoja turtą (vertybinius popierius), apie šių asmenų vardu registruotą turtą (vertybinius popierius), iš bankų, kitų kredito ir draudimo įstaigų – apie jų turimas arba priklausančias gauti pinigų sumas;
 - 20) vykdo kitus teismo ir (ar) kreditorių susirinkimo bei komiteto sprendimus;
 - 21) pateikia žalos atlyginimo prievolės mokėjimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga dokumentus ir žalos atlyginimo gavėjų duomenis jų gyvenamosios vietos Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniams skyriams, kai įstatymo numatytais atvejais žalos atlyginimo mokėjimas pereina valstybei;
 - 22) pateikia Žemės ūkio ministerijai dokumentus dėl lėšų skyrimo fizinių ir juridinių asmenų reikalavimams apmokėti už perdirbti supirktą žemės ūkio produkciją;
 - 23) imasi priemonių išieškoti skolas iš įmonės skolininkų.
4. Administratoriumi negali būti paskirtas įmonės, kuriai iškelta bankroto byla, kreditorius (su kreditoriumi darbo santykiais susijęs asmuo ar, kai kreditorius juridinis asmuo, jo organų narys), asmuo, kuris pagal įstatymus ar kitus teisės aktus neturi teisės būti vadovu, įmonės ar šios įmonės patronuojančios arba dukterinės įmonės savininkas, jos valdymo organų narys, vadovas, jo pavaduotojai (direktoriai), vyriausiasis finansininkas (buhalteris), akcininkas, nuosavybės teise turintis arba turėjęs per paskutinius 36 mėnesius iki bankroto bylos iškėlimo daugiau kaip 10

procentų bankrutuojančios įmonės arba šios įmonės patronuojančios ar dukterinės įmonės akcijų. Šie apribojimai taikomi ir šioje dalyje nurodytiems asmenims, kurie dirbo bankrutuojančioje įmonėje ir buvo atleisti iš pareigų per paskutinius 36 mėnesius iki bankroto bylos iškėlimo. Administratorius negali turėti teisinio suinteresuotumo bylos baigtimi. Juridinio asmens, turinčio teisę teikti bankroto administravimo paslaugas, vadovui, jo pavaduotojams (direktoriams), vyriausiajam finansininkui (buhalteriui), juridinio asmens organo nariams, juridinio asmens dalyviams taikomi šioje dalyje administratoriui nustatyti apribojimai.

5. Kreditorių susirinkimas įgalioja kreditorių susirinkimo pirmininką įmonės vardu sudaryti su administratoriumi pavedimo sutartį.

6. Įstatymų nustatyta tvarka administratorius privalo atlyginti nuostolius, kurie atsirado dėl jo kaltės.

7. Nutartį dėl administratoriaus laikino pavadavimo jo laikino nedarbingumo ar kitais atvejais, kai jis laikinai negali eiti savo pareigų, priima teismas administratoriaus teikimu, kreditorių susirinkimo pirmininko pritarimu. Jeigu administratorius dėl ligos negali kreiptis į teismą, nutartį dėl jo laikino pavadavimo laikino nedarbingumo atveju priima teismas kreditorių susirinkimo pirmininko teikimu.

8. Administratorių iš pareigų atstatydinti gali teismas. Teisę teikti teismui prašymą dėl atsistatydinimo iš pareigų turi ir administratorius.

9. Teismas, patenkinęs administratoriaus atsistatydinimo prašymą, paskiria administratoriumi kitą asmenį ir nurodo terminą, per kurį buvęs administratorius privalo perduoti naujai paskirtam administratoriui įmonės turtą pagal finansinę atskaitomybę, sudarytą atstatydinimo iš pareigų dienos duomenimis, ir visus dokumentus.

10. Administratoriaus veiklą kontroliuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija.

11. Administratorius privalo nuolat kelti kvalifikaciją.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-665](#), 2001-12-17, *Žin.*, 2001, Nr. 110-3991 (2001-12-29), įsigalioja nuo 2002-01-01

Nr. [IX-1200](#), 2002-11-19, *Žin.*, 2002, Nr. 116-5193 (2002-12-06), įsigalioja nuo 2003-01-01

Nr. [IX-1272](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 124-5627 (2002-12-27)

Nr. [IX-1332](#), 2003-01-28, *Žin.*, 2003, Nr. 17-708 (2003-02-19)

KETVIRTASIS SKIRSNIS BANKROTO PROCESAS NE TEISMO TVARKA

12 straipsnis. Pasirengimas bankroto procesui, kuris vyks ne teismo tvarka

1. Bankroto procesas gali vykti ne teismo tvarka, jeigu teismuose nėra iškelta bylų, kuriose šiai įmonei pareikšti turtiniai reikalavimai, tarp jų reikalavimai, susiję su darbo santykiais, taip pat jei iš įmonės nėra išieškoma pagal teismų ar kitų institucijų išduotus vykdomuosius dokumentus.

2. Jei įmonė negali ir negalės atsiskaityti su kreditoriumi (kreditoriais), įmonės vadovas, savininkas (savininkai), numatę siekti kreditorių sutikimo, kad bankroto procesas vyktų ne teismo tvarka, siūlymą bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka privalo pranešti raštu kiekvienam kreditoriui, kartu nurodydami kreditorių susirinkimo datą ir vietą.

3. Kreditorių susirinkimas šaukiamas ne vėliau kaip per 20 dienų nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodyto siūlymo išsiuntimo kreditoriams dienos.

4. Nutarimą bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka gali priimti kreditorių susirinkimas, jeigu šiam nutarimui atviru balsavimu pritarė kreditoriai, kurių reikalavimų suma vertine išraiška sudaro ne mažiau kaip 4/5 visų įmonės turimų įsipareigojimų, įskaitant ir tuos, kurių mokėjimo terminai nepasibaigę, sumos, esančios nutarimo priėmimo dieną.

5. Jei kreditorių susirinkimas nepriima nutarimo bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka, šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje išvardyti asmenys gali pateikti pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo. Šiuo atveju netaikomi 6 straipsnio 1 dalyje nustatyti pareiškimo pateikimo terminai ir šio straipsnio 2 dalies nuostatos, jei pareiškimas teismui pateikiamas ne vėliau kaip per 30 dienų po kreditorių susirinkimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1200](#), 2002-11-19, *Žin.*, 2002, Nr. 116-5193 (2002-12-06), įsigalioja nuo 2003-01-01

13 straipsnis. Bankroto procesas ne teismo tvarka

1. Ne teismo tvarka bankroto procedūros vykdomos vadovaujantis šiuo įstatymu. Teismo kompetencijai skirtus klausimus svarsto ir sprendžia kreditorių susirinkimas.

2. Administratorių, vadovaudamasis šio įstatymo 11 straipsnio nuostatomis, skiria kreditorių susirinkimas.

3. Kreditorių susirinkimo nutarimų vykdymo ir kreditorių reikalavimų patenkinimo tvarka nustatoma laikantis šio įstatymo nustatytos bankroto bylų nagrinėjimo teisme tvarkos ir sąlygų.

4. Administratorius per 3 darbo dienas nuo kreditorių susirinkimo, kuriame kreditoriai nutarė įmonės bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka, dienos raštu įspėja įmonės darbuotojus apie būsimą darbo sutarties nutraukimą ir po 15 darbo dienų nuo tokio įspėjimo nutraukia su jais darbo sutartis. Apie būsimą darbuotojų atleidimą administratorius ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šioje dalyje nurodyto kreditorių susirinkimo dienos praneša teritorinei darbo biržai, savivaldybės institucijai ir įmonės darbuotojų atstovams. Atleistam darbuotojui išmokama šio įstatymo 19 straipsnio 2 dalyje nustatyto dydžio išeitinė išmoka, su juo atsiskaitoma šio įstatymo 35 straipsnyje nustatyta tvarka.

5. Kai bankroto procesas vyksta ne teismo tvarka, atsiranda šio įstatymo 10 straipsnio 7 dalyje, 16 straipsnyje ir 27 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytos pasekmės.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1332](#), 2003-01-28, Žin., 2003, Nr. 17-708 (2003-02-19)

Įstatymas papildomas ketvirtuoju(1) skirsniu nuo 2003 m. sausio 1 d.

Nr. [IX-1200](#), 2002-11-19, Žin., 2002, Nr. 116-5193 (2002-12-06), įsigalioja nuo 2003-01-01

KETVIRTASIS⁽¹⁾ SKIRSNIS SUPAPRASTINTAS BANKROTO PROCESAS

13⁽¹⁾ straipsnis. Supaprastintas bankroto procesas

1. Šio įstatymo 10 straipsnio 10 ir 12 dalyse numatytais atvejais ir (ar) kai įmonės bankroto bylos nagrinėjimo metu administratorius nustato, kad įmonė neturi turto ar jo nepakanka teismo ir administravimo išlaidoms, teismas gali priimti nutartį taikyti įmonei supaprastintą bankroto procesą. Šis procesas negali trukti ilgiau kaip vienerius metus nuo nutarties taikyti supaprastintą bankroto procesą įsiteisėjimo dienos. Supaprastinto bankroto proceso metu turi būti taikoma bankroto procedūra – likvidavimas. Šiuo įstatymu kreditorių susirinkimo kompetencijai skirtus turto pardavimo klausimus sprendžia teismas.

2. Teismas, priėmęs nutartį taikyti įmonei supaprastintą bankroto procesą, privalo:

1) informaciją apie teismo nutartį taikyti įmonei supaprastintą bankroto procesą nedelsdamas pateikti juridinių asmenų registrui, įmonei, kreditoriams ir Vyriausybės įgaliotai institucijai paskelbti „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“;

2) paskirti administratorių, jei jis nepaskirtas;

3) patvirtinti administravimo išlaidų sąmatą, kurią administratorius turi pateikti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo nutarties taikyti įmonei supaprastintą bankroto procesą įsiteisėjimo dienos;

4) patvirtinti supaprastinto bankroto proceso trukmę;

5) patvirtinti (jei jie nepatvirtinti) kreditorių reikalavimus pagal administratoriaus pateiktą sąrašą, sudarytą pagal įmonės finansinės atskaitomybės duomenis.

3. Teismas arba teisėjas šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytus veiksmus gali pavesti atlikti įmonės administratoriui.

4. Administravimo išlaidų sąmatą ir administravimo išlaidoms skirtų lėšų naudojimo tvarką tvirtina bei keičia teismas.

5. Pardavus turtą ir reikalavimų teises gautos lėšos skiriamos teismo ir administravimo išlaidoms. Jeigu pradėjus supaprastintą bankroto procesą nustatoma, kad pardavus įmonės turtą ir reikalavimų teises bus gauta dvigubai daugiau lėšų, negu reikia teismo ir administravimo išlaidoms, teismas priima nutartį nutraukti supaprastinto bankroto proceso vykdymą ir nutartį vykdyti įmonės bankroto procedūras bendra šiame įstatyme nustatyta bankroto bylų nagrinėjimo teisme tvarka.

6. Kai pardavus neįkeistą įmonės turtą ir reikalavimų teises buvo gauta lėšų daugiau, negu reikia teismo ir administravimo išlaidoms apmokėti, tačiau gauta suma neviršija šio straipsnio 5

dalyje nurodyto dydžio, likusios lėšos skiriamos įmonės darbuotojų – kreditorių reikalavimams, susijusiems su darbo santykiais, tenkinti.

7. Patenkinus šio straipsnio 6 dalyje nurodytus reikalavimus, iš likusios sumos gali būti atlyginama šio įstatymo 10 straipsnio 11 dalyje nurodytam kreditoriui. Jei nurodytam kreditoriui būtų priteista iš šio įstatymo 10 straipsnio 11 dalyje nurodytų asmenų tam tikra suma, priteistos sumos dydžiu turėtų būti mažinama atlyginimo suma.

8. Tuo atveju, jeigu, visiškai patenkinus darbuotojų – kreditorių reikalavimus ir atlyginus šio straipsnio 7 dalyje nurodytam kreditoriui, dar liktų lėšų, šios lėšos turi būti pervedamos į Garantinio fondo sąskaitą.

9. Dėl teismo nutarties taikyti supaprastintą bankroto procesą gali būti duodamas atskiras skundas.

10. Supaprastinto bankroto proceso metu kreditorių susirinkimai nešaukiami.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [IX-1200](#), 2002-11-19, Žin., 2002, Nr. 116-5193 (2002-12-06), įsigalioja nuo 2003-01-01

PENKTASIS SKIRSNIS

SKOLININKO, KREDITORIŲ IR TREČIŲJŲ ASMENŲ INTERESŲ

GYNIMAS, KAI YRA IŠKELTA BANKROTO BYLA

14 straipsnis. Disponavimas bankrutuojančios įmonės turtu

1. Nuo nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos:

1 dalies 1 punkto redakcija iki 2003 m. liepos 1 d.:

1) teisė valdyti, naudoti bankrutuojančios įmonės turtą (lėšas) ir juo disponuoti suteikiama tik administratoriui. Nė vienas įmonės kreditorius ar kitas asmuo neturi teisės perimti bankrutuojančiai įmonei priklausančio turto ir lėšų kitaip, negu nustatyta šio įstatymo;

1 dalies 1 punkto redakcija nuo 2003 m. liepos 1 d.:

1) teisė valdyti, naudoti bankrutuojančios įmonės turtą (lėšas) ir juo disponuoti suteikiama tik administratoriui. Nė vienas įmonės kreditorius ar kitas asmuo neturi teisės perimti bankrutuojančiai įmonei priklausančio turto ir lėšų kitaip, negu nustatyta šio įstatymo, išskyrus Atsiskaitymų baigtinumo mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemose įstatymo nustatytus atvejus;

2) asmenims, išsinuomojusiems, pasiskolinusiems, saugantiems arba kitais pagrindais naudojančiams ar valdantiems bankrutuojančios įmonės turtą, draudžiama dėl šio turto sudaryti sandorius su trečiaisiais asmenimis.

2. Visi sandoriai, sudaryti pažeidžiant šio straipsnio 1 dalies nuostatas, yra negaliojantys nuo jų sudarymo.

3. Ieškiniai dėl sandorių pripažinimo negaliojančiais ir kiti administratoriaus reikalavimai bankrutuojančios ir bankrutavusios įmonės skolininkams nagrinėjami bankroto bylą nagrinėjančiame teisme.

15 straipsnis. Ieškinių, pareikštų teismuose iki bankroto bylos iškėlimo, tenkinimas

1. Apie iškeltas bylas, kuriose įmonei pareikšti turtiniai reikalavimai, tarp jų ir su darbo santykiais susiję reikalavimai, bei baudžiamąsias bylas, kuriose įmonei pareikšti turtiniai reikalavimai ir (arba) areštuotas įmonės turtas, įmonės vadovas privalo per 5 dienas nuo dokumentų, nurodytų 6 straipsnio 4 dalyje, gavimo dienos pranešti teismui.

2. Visos civilinės bylos, kuriose įmonei pareikšti turtiniai reikalavimai, tarp jų ir su darbo santykiais susiję reikalavimai, perduodamos bankroto bylą iškėlusiam teismui.

3. Bylose dėl turto išieškojimo iš kitų asmenų bankrutuojančios įmonės naudai, iškeltose iki bankroto bylos iškėlimo, administratorius arba jo įgaliotas asmuo atstovauja nuo nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1200](#), 2002-11-19, Žin., 2002, Nr. 116-5193 (2002-12-06), įsigalioja nuo 2003-01-01

16 straipsnis. Mokėjimo terminai

Nuo bankroto bylos iškėlimo dienos laikoma, kad visi bankrutuojančios įmonės skolų mokėjimo terminai yra pasibaigę. Ši nuostata netenka galios, kai įsiteisėja teismo nutartis nutraukti bankroto bylą.

17 straipsnis. Bankrutuojančios įmonės įsipareigojimų ir įsipareigojimų bankrutuojančiai įmonei vykdymas

1. Administratorius šio įstatymo nustatyta tvarka ir atvejais gali vykdyti bankrutuojančios įmonės sandorius, sudarytus iki bankroto bylos iškėlimo.

2. Administratorius per šio įstatymo 10 straipsnio 7 dalies 4 punkte nustatytą terminą turi pranešti suinteresuotiems asmenims apie priimtą sprendimą toliau vykdyti įmonės sutartis, sudarytas iki nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos.

18 straipsnis. Arešto ir vykdomųjų dokumentų perdavimas

1. Antstolis ne vėliau kaip per 15 dienų nuo teismo nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos perduoda bankroto bylą nagrinėjančiam teismui įmonės turto, kuris iki įmonės bankroto bylos iškėlimo buvo areštuotas teismų ir kitų institucijų sprendimų vykdymui užtikrinti, bet neparduotas, arešto bei vykdomuosius dokumentus dėl išieškojimo iš šios įmonės ir praneša apie tai turto saugotojui bei ieškovui. Kreditoriaus reikalavimai įmonei, kurių nepatenkino antstolių kontora, yra tenkinami šio įstatymo nustatyta tvarka.

2. Jeigu įmonės, kuriai iškelta bankroto byla, turtas buvo areštuotas baudžiamojoje byloje, visi arešto dokumentai ne vėliau kaip per mėnesį nuo teismo nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos perduodami bankroto bylą nagrinėjančiam teismui ir apie tai pranešama turto saugotojui.

3. Klausimus, susijusius su šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyto turto areštu, sprendžia bankroto bylą nagrinėjantis teismas. Turto saugotojas iki turto arešto panaikinimo turi visas su šio turto apsauga susijusias teises ir pareigas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1463](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 38-1708 (2003-04-24)

19 straipsnis. Darbo santykių reguliavimas

1. Administratorius per 3 darbo dienas nuo teismo nutarties iškelti įmonei bankroto bylą įsiteisėjimo raštu įspėja įmonės darbuotojus apie būsimą darbo sutarties nutraukimą ir po 15 darbo dienų nuo tokio įspėjimo nutraukia su jais darbo sutartis. Apie būsimą darbuotojų atleidimą administratorius ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo teismo nutarties iškelti įmonei bankroto bylą įsiteisėjimo dienos praneša teritorinei darbo biržai, savivaldybės institucijai ir įmonės darbuotojų atstovams.

2. Nutraukus darbo sutartį, atleistam darbuotojui išmokama jo dviejų mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka.

3. Su atleidžiamu darbuotoju atsiskaitoma šio įstatymo 35 straipsnyje nustatyta tvarka.

4. Darbuotojų, su kuriais bus sudarytos terminuotos darbo sutartys dirbti įmonės bankroto proceso metu, skaičių pagal pareigybes nustato kreditorių susirinkimas. Šių darbuotojų sąrašą sudaro administratorius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1332](#), 2003-01-28, Žin., 2003, Nr. 17-708 (2003-02-19)

20 straipsnis. Tyčinis bankrotas

Jeigu įmonės bankroto bylą nagrinėjantis teismas nustato tyčinį bankrotą, administratorius privalo patikrinti bankrutuojančios įmonės sandorius, sudarytus per 5 metų laikotarpį iki bankroto bylos iškėlimo, ir pareikšti ieškinius įmonės bankroto bylą nagrinėjančiame teisme dėl sandorių, priešingų įmonės veiklos tikslams ir (arba) galėjusių turėti įtakos tam, kad įmonė negali atsiskaityti su kreditoriais, pripažinimo negaliojančiais. Šiuo atveju laikytina, kad administratorius apie sandorius sužinojo nuo nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos.

21 straipsnis. Kreditorių teisės bankroto byloje

1. Iškėlus teisme bankroto bylą, kreditoriai turi teisę:

1) per teismo nustatytą laikotarpį perduoti administratoriui savo reikalavimus ir kartu pateikti juos pagrindžiančius dokumentus, taip pat nurodyti, kaip įmonė yra užtikrinusi šių reikalavimų įvykdymą;

2) kreiptis į teismą dėl tyčinio bankroto nustatymo ir kreditorių susirinkimo priimtų nutarimų;

3) dalyvauti kreditorių susirinkimuose ir ginti savo reikalavimus;

4) kreditorių susirinkimo nustatyta tvarka gauti iš administratoriaus informaciją apie įmonės bankroto bylos eigą.

2. Šio įstatymo 3 straipsnio 1, 3 ir 4 punktuose nurodytoms institucijoms bankroto bylose ir kreditorių susirinkimuose atstovauja jų įgalioti asmenys.

22 straipsnis. Kreditorių susirinkimo sušaukimas

1. Pirmasis kreditorių susirinkimas šaukiamas ne vėliau kaip per 15 dienų nuo teismo nutarties patvirtinti kreditorių reikalavimus įsiteisėjimo dienos.

2. Iškelus bankroto bylą, pirmąjį kreditorių susirinkimą sušaukia teismas ar jo pavedimu – administratorius.

3. Kitus kreditorių susirinkimus šaukia teismas, administratorius arba kreditorių susirinkimo pirmininkas. Reikalauti sušaukti kreditorių susirinkimą turi teisę kreditorius (kreditoriai), kurio (kurių) reikalavimų suma vertine išraiška sudaro ne mažiau kaip 10 procentų šio įstatymo nustatyta tvarka teismo patvirtintų visų kreditorių reikalavimų sumos.

4. Kreditorių susirinkimo šaukimo tvarką nustato kreditorių susirinkimas.

5. Kreditorių susirinkimui administratorius pateikia teismo nutartį patvirtinti kiekvieno kreditoriaus reikalavimus.

6. Kreditorių susirinkimuose turi teisę dalyvauti bankrutuojančios įmonės savininkas (savininkai) arba jo atstovas, administratorius, valstybės ar savivaldybės įmonės steigėjo atstovas, įgaliotas akcininkų (pajininkų) atstovas, taip pat savivaldybės, kurios teritorijoje yra bankrutuojančios įmonės nekilnojamas turtas, įgaliotas atstovas. Teisę balsuoti turi tik kreditoriai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1272](#), 2002-12-10, Žin., 2002, Nr. 124-5627 (2002-12-27)

23 straipsnis. Kreditorių susirinkimo teisės

Kreditorių susirinkimas turi šias teises:

1) rinkti kreditorių susirinkimo pirmininką;

2) spręsti klausimą dėl kreditorių komiteto sudarymo, šį komitetą rinkti, keisti jo sudėtį, perduoti jam visas ar dalį kreditorių susirinkimo teisių;

3) nagrinėti kreditorių skundus dėl administratoriaus veiksmų;

4) reikalauti, kad administratorius pateiktų savo veiklos ataskaitas, ir jas tvirtinti. Jei kreditorių susirinkimas administratoriaus ataskaitos nepatvirtina, ją gali tvirtinti teismas;

5) tvirtinti administravimo išlaidų sąmatą, taip pat ją keisti, nustatyti administravimo išlaidų mokėjimo eilę ir tvarką;

6) spręsti klausimą dėl įmonės ūkinės komercinės veiklos tęstinumo, apribojimų ar nutraukimo, teikti teismui pasiūlymus dėl įmonės ūkinės komercinės veiklos apribojimų ar nutraukimo bei apribojimų disponuoti įmonės turtu nustatymo;

7) nustatyti pagal pareigybes darbuotojų, kurie dirbs įmonės bankroto proceso metu, skaičių;

8) spręsti klausimą dėl įmonės kolektyvinės sutarties ribojimo;

9) nustatyti administratoriui atlyginimą;

10) įgalioti kreditorių susirinkimo pirmininką įmonės vardu per 10 darbo dienų nuo kreditorių susirinkimo dienos sudaryti su administratoriumi pavedimo sutartį bei kreiptis į teismą dėl administratoriaus pavadavimo jo laikino nedarbingumo metu, jeigu administratorius dėl ligos to negali padaryti pats;

11) nustatyti, kokia tvarka kreditoriai, įmonės savininkas (savininkai), įgaliotas akcininkų (pajininkų) atstovas gauna iš administratoriaus informaciją apie įmonės bankroto bylos eigą;

12) priimti nutarimą dėl taikos sutarties sudarymo;

13) kreiptis į teismą dėl administratoriaus pakeitimo;

14) išrinkti asmenį pirmininkauti kreditorių susirinkimui, jeigu susirinkime nedalyvauja kreditorių susirinkimo pirmininkas;

15) siūlyti teismui taikyti įmonei likvidavimo procedūrą;

16) priimti nutarimus, kuriuos bankroto proceso teisme nagrinėjimo atveju priimtų teismas, jeigu įmonėje bankroto procesas vyksta ne teismo tvarka;

17) spręsti kitus kreditorių susirinkimo kompetencijai šio įstatymo priskirtus klausimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1332](#), 2003-01-28, *Žin.*, 2003, Nr. 17-708 (2003-02-19)

24 straipsnis. Kreditorių susirinkimo nutarimų priėmimo tvarka

1. Kreditorių susirinkimo nutarimas laikomas priimtu, kai už jį atvirai balsavo kreditoriai, kurių teismo (kai bankroto procesas vyksta ne teismo tvarka, – kreditorių susirinkimo) patvirtintų reikalavimų suma vertine išraiška sudaro daugiau kaip pusę visų kreditorių patvirtintų reikalavimų sumos, išskyrus šio įstatymo nustatytas išimtis. Teismo (kai bankroto procesas vyksta ne teismo tvarka, – kreditorių susirinkimo) patvirtinti kreditorių reikalavimai bei jų suma turi būti sumažinami iki susirinkimo jau išmokėtų sumų dydžiu. Kreditorius turi teisę raštu pareikšti kreditorių susirinkimui savo nuomonę (už ar prieš) dėl kiekvieno nutarimo. Šios nuomonės įskaitomos į kreditorių susirinkimo (taip pat ir pakartotinio susirinkimo) balsavimo rezultatus ir apie tai turi būti paskelbta kreditorių susirinkimo metu.

2. Jeigu nutarimui priimti susirinkime balsų nepakako, administratorius per 15 dienų sušaukia pakartotinį kreditorių susirinkimą. Jis turi teisę priimti nutarimus tik pagal ankstesniojo susirinkimo darbotvarkę, išskyrus nutarimus dėl įmonės bankroto proceso ne teismo tvarka ir dėl taikos sutarties.

3. Pakartotiniame kreditorių susirinkime nutarimas laikomas priimtu, kai už jį atvirai balsavo kreditoriai, kurių teismo patvirtintų reikalavimų suma vertine išraiška sudaro daugiau kaip pusę visų susirinkime dalyvaujančių kreditorių patvirtintų reikalavimų sumos.

4. Kreditorių susirinkimo nutarimai privalomi visiems kreditoriams. Tuo atveju, kai bankroto byla iškelta teisme, kreditorių susirinkimo pirmininkas privalo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo nutarimo priėmimo dienos kreditorių susirinkimo protokolo kopiją pateikti bankroto bylą nagrinėjančiam teismui.

5. Kreditorių susirinkimo nutarimas gali būti apskųstas teismui ne vėliau kaip per 14 dienų nuo dienos, kurią kreditorius sužinojo arba turėjo sužinoti apie nutarimo priėmimą.

25 straipsnis. Kreditorių komitetas

1. Kreditorių komitetą gali rinkti pirmasis arba kiti kreditorių susirinkimai. Kreditorių susirinkimo pirmininkas yra ir kreditorių komiteto pirmininkas. Kreditorių komiteto nariu turi būti išrinktas bent vienas asmuo, kuris yra įgaliotas ginti su darbo santykiais susijusius reikalavimus, jeigu įmonė turi tenkinti darbuotojų reikalavimus, susijusius su darbo santykiais, reikalavimus atlyginti žalą dėl suluošinimo ar kitokio kūno sužalojimo, susirgimo profesine liga arba dėl mirties nuo nelaimingo atsitikimo darbe. Kreditorių komitetą turi sudaryti ne mažiau kaip 5 nariai.

2. Kreditorių komitetas kontroliuoja, kaip vyksta bankroto procesas, administratoriaus veiklą, gina kreditorių interesus laikotarpiams tarp kreditorių susirinkimų.

3. Kreditorių komiteto teises nustato kreditorių susirinkimas.

4. Kreditorių komiteto nutarimai yra teisėti, jeigu jo posėdžiuose dalyvauja daugiau kaip pusė narių. Vienas kreditorių komiteto narys turi vieną balsą. Kreditorių komitetas priima nutarimus paprasta balsų dauguma, o jeigu balsai pasiskirsto po lygiai, sprendžiamasis yra pirmininko balsas. Apie priimtus nutarimus kreditorių komitetas privalo kreditorių susirinkimo nustatyta tvarka informuoti visus kreditorius. Tuo atveju, kai bankroto byla iškelta teisme, kreditorių komiteto pirmininkas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo nutarimo priėmimo dienos privalo kreditorių komiteto posėdžio protokolo kopiją pateikti teismui.

26 straipsnis. Kreditorių reikalavimų tvirtinimas

1. Kreditorių reikalavimus tvirtina teismas. Kreditorių sąrašo ir jų reikalavimų patikslinimai, susiję su bankroto procesu (nesumokėti mokesčiai, kitos privalomosios įmokos, įsiskolinimas atleistiems darbuotojams), tvirtinami teismo nutartimi, iki teismas priima nutartį nutraukti bankroto bylą arba sprendimą dėl įmonės pabaigos.

2. Kreditoriai turi teisę atsisakyti visų ar dalies savo reikalavimų. Kreditorius reikalavimų atsisakymą teismui pateikia raštu. Teismas reikalavimų atsisakymą priima nutartimi, atitinkamai sumažina kreditorių reikalavimų sumą ir išbraukia reikalavimų atsisakiusį kreditorių iš kreditorių sąrašo (jeigu jis atsisakė visų reikalavimų).

3. Įmonės bankroto proceso metu kreditoriaus reikalavimai gali būti perleisti kitam kreditoriui arba asmeniui. Šių reikalavimų eilė, nustatyta pagal šio įstatymo 35 straipsnio nuostatas, nesikeičia.

4. Nutartis dėl kreditorių reikalavimų tvirtinimo teismas priima rašytinio proceso tvarka. Suinteresuotų asmenų prašymu gali būti skiriamas žodinis bylos nagrinėjimas. Administratoriaus ginčijamų kreditorių reikalavimų tvirtinimo klausimą teismas sprendžia teismo posėdyje, pranešęs administratoriui ir asmenims, kurių reikalavimai yra ginčijami.

5. Nutartis dėl kreditorių reikalavimų tvirtinimo ar atsisakymo juos tvirtinti atskiruoju skundu gali skųsti tik administratorius ir kreditoriai, kuriems jos priimtos. Kiti kreditoriai šias nutartis gali skųsti tik jei jomis patvirtintų finansinių reikalavimų suma viršija du šimtus penkiasdešimt litų ir skundą paduodančio kreditoriaus patvirtintų finansinių reikalavimų suma viršija du šimtus penkiasdešimt litų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1200](#), 2002-11-19, *Žin.*, 2002, Nr. 116-5193 (2002-12-06), įsigalioja nuo 2003-01-01

27 straipsnis. Bankroto bylos nutraukimas

1. Bankroto byla nutraukiama, kai:

1) visi kreditoriai atsisako savo reikalavimų ir teismas priima nutartį priimti atsisakymus;
2) bankrutuojanti įmonė atsiskaito su visais kreditoriais (kreditoriumi) ir administratorius teismui pateikia tai įrodančius dokumentus;

3) pasirašoma taikos sutartis ir teismas ją patvirtina.

2. Kai bankroto procesas nutraukiamas pagal šio straipsnio 1 dalies 1 arba 3 punktų nuostatas, turi būti laikomasi Valstybės pagalbos ūkio subjektams kontrolės įstatymo reikalavimų.

3. Nutraukus įmonės bankroto bylą, visi mokesčiai ir privalomosios įmokos, taip pat palūkanos ir netesybos skaičiuojami nuo teismo nutarties nutraukti šią bylą įsiteisėjimo dienos ir atnaujinamas ribojamos kolektyvinės sutarties galiojimas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1332](#), 2003-01-28, *Žin.*, 2003, Nr. 17-708 (2003-02-19)

ŠEŠTASIS SKIRSNIS TAIKOS SUTARTIS

28 straipsnis. Taikos sutarties sudarymas

1. Pasiūlymą sudaryti taikos sutartį gali pateikti kreditoriai, administratorius, įmonės savininkas (savininkai).

2. Taikos sutartį pasirašo visi kreditoriai, kurių reikalavimai bankroto proceso metu iki taikos sutarties pasirašymo dienos liko nepatenkinti, arba jų įgaliotas atstovas ir administratorius, gavęs įmonės savininko (savininkų), valdymo organo, kuris turi teisę priimti nutarimą reorganizuoti ar likviduoti įmonę, raštišką sutikimą.

3. Taikos sutartis gali būti sudaroma bet kuriuo bankroto proceso metu iki nutarties likviduoti įmonę dėl bankroto įsiteisėjimo dienos.

29 straipsnis. Taikos sutarties turinys ir jos tvirtinimo tvarka

1. Taikos sutartyje turi būti nurodoma:

- 1) įmonei daromos nuolaidos ir kreditorių reikalavimai;
- 2) įmonės įsipareigojimai;
- 3) kreditorių reikalavimų patenkinimo būdai ir terminai;
- 4) įmonės atsakomybė už taikos sutarties nevykdymą.

2. Taikos sutartį tvirtina teismas. Jeigu bankroto byla iškelta akcinei ar uždarajai akcinei bendrovei, teismas nutartyje dėl taikos sutarties patvirtinimo nurodo asmenį, kuriam paveda sušaukti visuotinį akcininkų susirinkimą.

3. Teismas netvirtina taikos sutarties, jeigu joje numatyti veiksmai prieštarauja įstatymams arba pažeidžia kieno nors teises ir įstatymų saugomus interesus.

4. Taikos sutartis įsigalioja įsiteisėjus teismo nutarčiai šią sutartį patvirtinti.

5. Įsiteisėjus teismo nutarčiai dėl taikos sutarties patvirtinimo, įmonės bankroto byla nutraukiama.

6. Bankroto procesą nagrinėjant ne teismo tvarka, taikos sutartį tvirtina notaras.

7. (Neteko galios nuo 2003 m. sausio 1 d.)

8. Įsiteisėjus teismo nutarčiai patvirtinti taikos sutartį, administratorius per 5 darbo dienas apie tai raštu praneša šiai įmonei paslaugas teikiančioms kredito įstaigoms, mokesčių, privalomojo socialinio draudimo bei privalomojo sveikatos draudimo administratoriams, valstybės, savivaldybės įmonės steigėjui, juridinių asmenų registrai, Finansų ministerijai, jeigu įmonė yra valstybės vardu gavusi paskolą arba gavusi paskolą, kuriai suteikta valstybės garantija, taip pat Vertybinių popierių komisijai, jeigu taikos sutartis sudaryta su akcine bendrove, taip pat Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikia duomenis apie bankrutavusią įmonę, o „Valstybės žinių“ redakcijai – šiuos duomenis paskelbti priede „Informaciniai pranešimai“.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1200](#), 2002-11-19, *Žin.*, 2002, Nr. 116-5193 (2002-12-06), įsigalioja nuo 2003-01-01

SEPTINTASIS SKIRSNIS BANKRUTAVUSIOS ĮMONĖS LIKVIDAVIMAS

30 straipsnis. Įmonės pripažinimas bankrutavusia

1. Teismas, išnagrinėjęs bankroto bylą ir pripažinęs įmonę bankrutavusia, priima nutartį likviduoti įmonę dėl bankroto.

2. Teismas pripažįsta įmonę bankrutavusia ir priima nutartį įmonę likviduoti, jei per tris mėnesius nuo nutarties patvirtinti kreditorių reikalavimus įsiteisėjimo dienos nebuvo priimta nutartis dėl taikos sutarties sudarymo ir jei teismas šio termino nepratęsė. Pratęsti šį terminą teismas gali tik tuo atveju, kai to prašo kreditorių susirinkimas.

3. Teismas, pripažinęs įmonę bankrutavusia ir priėmęs nutartį likviduoti ją dėl bankroto, patvirtina kiekvieno kreditoriaus patikslintų reikalavimų sumą, likvidavimo tvarką, kitus likvidavimo procedūrai vykdyti būtinus pavedimus ir nurodymus.

4. Įmonės likvidatoriaus funkcijas atlieka administratorius šio įstatymo nustatyta tvarka.

31 straipsnis. Administratoriaus teisės ir pareigos likviduojant bankrutavusią įmonę

Likviduojant bankrutavusią įmonę, administratorius:

1) disponuoja įmonės turtu bei lėšomis ir užtikrina jų apsaugą;

2) šio įstatymo nustatyta tvarka organizuoja turto pardavimą ir jį perduoda ar perduoda kreditoriams;

3) tenkina šio įstatymo nustatyta tvarka patvirtintus kreditorių reikalavimus;

4) pateikia žalos atlyginimo prievolės dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga dokumentus ir žalos atlyginimo gavėjų duomenis jų gyvenamosios vietos Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniams skyriams, kai įstatymo numatytu atveju žalos atlyginimo mokėjimas pereina valstybei;

5) įstatymų nustatyta tvarka sutvarko ir palaidoja pavojingas gyventojams ir aplinkai atliekas;

6) grąžina bankrutavusios įmonės savininkui (savininkams), valstybės ar savivaldybės įmonės steigėjui arba įmonės valdymo organui, turinčiam teisę priimti nutarimą reorganizuoti įmonę ar ją likviduoti, turtą, likusį atsiskaičius su kreditoriais;

7) įstatymų nustatyta tvarka saugotinus įmonės dokumentus perduoda archyviui;

8) pateikia teismui likvidavimo balansą ir likusio turto grąžinimo, nurašymo arba perdavimo aktus;

9) perduoda duomenis apie likviduotą įmonę Vyriausybės įgaliotai institucijai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-665](#), 2001-12-17, *Žin.*, 2001, Nr. 110-3991 (2001-12-29), įsigalioja nuo 2002-01-01

32 straipsnis. Bankrutavusios įmonės likvidavimas

1. Įmonė įgyja bankrutavusios įmonės statusą nuo teismo nutarties likviduoti įmonę dėl bankroto įsiteisėjimo dienos.

2. Administratorius ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo teismo nutarties likviduoti įmonę dėl bankroto įsiteisėjimo dienos privalo pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai duomenis apie bankrutavusią įmonę, o „Valstybės žinių“ redakcijai – šiuos duomenis paskelbti priede „Informaciniai pranešimai“, pateikti dokumentus juridinių asmenų registrai, pranešti apie priimtą nutartį bankrutavusios įmonės savininkui (savininkams), valstybės arba savivaldybės įmonės steigėjui, įgaliotam akcininkų (pajininkų) atstovui, jei jis paskirtas, įmonei paslaugas teikiančioms kredito įstaigoms, mokesčių, privalomojo socialinio draudimo bei privalomojo sveikatos draudimo administratoriams, Finansų ministerijai, jeigu įmonė yra valstybės vardu gautos paskolos arba paskolos, kuriai suteikta valstybės garantija, gavėja, darbo biržai, taip pat Vertybinių popierių komisijai, jeigu likviduojama akcinė bendrovė.

3. (Neteko galios nuo 2003 m. sausio 1 d.)

4. Po to, kai administratorius pateikia šio įstatymo 31 straipsnio 8 punkte nustatytus dokumentus ir Aplinkos ministerijos regioninio departamento pažymą, taip pat pažymą, patvirtinančią, jog yra visiškai baigtas išmokų iš Garantinio fondo išmokėjimas bankrutavusios įmonės darbuotojams, teismas, nagrinėjantis įmonės bankroto bylą, priima sprendimą dėl įmonės pabaigos.

5 dalies redakcija iki 2003 m. liepos 1 d.:

5. Administratorius ne vėliau kaip per 5 dienas nuo teismo sprendimo dėl įmonės pabaigos įsiteisėjimo dienos arba nuo kreditorių susirinkimo sprendimo dėl įmonės pabaigos priėmimo dienos pateikia prašymą juridinių asmenų registrai išregistruoti likviduotą dėl bankroto įmonę. Kartu su prašymu administratorius privalo pateikti teismo sprendimą dėl įmonės pabaigos arba kreditorių susirinkimo sprendimą dėl įmonės pabaigos, įmonės įregistravimo pažymėjimo ir steigimo dokumentų originalus bei nurodo įmonę aptarnaujančių bankų ir kitų kredito įstaigų adresus.

5 dalies redakcija nuo 2003 m. liepos 1 d.:

5. Administratorius ne vėliau kaip per 5 dienas nuo teismo sprendimo dėl įmonės pabaigos įsiteisėjimo dienos arba nuo kreditorių susirinkimo sprendimo dėl įmonės pabaigos priėmimo dienos pateikia prašymą juridinių asmenų registrai išregistruoti likviduotą dėl bankroto įmonę. Kartu su prašymu administratorius privalo pateikti teismo sprendimą dėl įmonės pabaigos arba kreditorių susirinkimo sprendimą dėl įmonės pabaigos, įmonės įregistravimo pažymėjimo ir steigimo dokumentų originalus, pažymą, kad dokumentai toliau saugoti perduoti archyvuvi, bei nurodo įmonę aptarnaujančių bankų ir kitų kredito įstaigų adresus.

6. Juridinių asmenų registras ne vėliau kaip per 5 dienas nuo teismo sprendimo dėl įmonės pabaigos gavimo dienos ją išregistruoja ir apie tai praneša mokesčių, privalomojo socialinio draudimo bei privalomojo sveikatos draudimo administratoriams bei bankams ir kitoms kredito įstaigoms, aptarnavusioms įmonę.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1200](#), 2002-11-19, Žin., 2002, Nr. 116-5193 (2002-12-06), įsigalioja nuo 2003-01-01

Nr. [IX-1332](#), 2003-01-28, Žin., 2003, Nr. 17-708 (2003-02-19)

Nr. [IX-1600](#), 2003-06-05, Žin., 2003, Nr. 61-2757 (2003-06-27)

AŠTUNTASIS SKIRSNIS ĮMONIŲ TURTO PARDAVIMO IR KREDITORIŲ REIKALAVIMŲ TENKINIMO TVARKA BANKROTO PROCESO METU

33 straipsnis. Turto pardavimas

1. Bankrutuojančios ir bankrutavusios įmonės turtas ir reikalavimo teisės pagal įmonės skolininkų prievoles bankrutuojančiai ar bankrutavusiai įmonei įvertinami ir parduodami šio įstatymo nustatyta tvarka. Nekilnojamasis turtas parduodamas iš varžytynių Vyriausybės nustatyta

tvarka. Kito turto, išskyrus įkeistą, pardavimo tvarką nustato kreditoriai. Neparduotas turtas gali būti perduotas kreditoriams. Turto pirkimo–pardavimo sutartis arba pardavimo aktas yra prilyginami notaro patvirtintai sutarčiai ir yra nuosavybės teisę patvirtinantys dokumentai nustatyta tvarka registruojant pirkimo–pardavimo sutartis.

2. Kitų bendrovių akcijos ir kiti vertybiniai popieriai, kuriuos turi bankrutuojanti ar bankrutavusi įmonė, parduodami vertybinių popierių apyvartą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka, išskyrus uždarųjų akcinių bendrovių akcijas, kurios parduodamos kreditorių susirinkimo nustatyta tvarka. Uždarosios akcinės bendrovės, kurios akcijos yra parduodamos, akcininkai turi teisę akcijas įsigyti pirmumo tvarka. Akcijos parduodamos asmeniui, pasiūliusiam didžiausią kainą.

3. Įkeistas turtas parduodamas iš varžytynių Vyriausybės nustatyta tvarka, pranešus apie tai įkaito turėtojui, hipotekos kreditoriui. Kai administratorius perduoda neparduotą įkeistą turtą įkaito turėtojui, hipotekos kreditoriui, šie ne vėliau kaip per 30 dienų nuo turto perdavimo dienos sumoka administratoriui šio turto administravimo išlaidas, nustatytas kreditorių susirinkimo patvirtintoje administravimo išlaidų sąmatoje.

4. Kaip panaudoti neparduotą turtą, sprendžia kreditoriai, kurių reikalavimams tenkinti neužteko lėšų. Jeigu per 24 mėnesius nuo teismo nutarties pripažinti įmonę bankrutavusia įsiteisėjimo dienos lieka neparduoto bei kreditoriams neperduoto bankrutavusios įmonės turto ir kreditorių nepatenkintų reikalavimų, likvidavimo procedūra laikoma baigta. Likęs neparduotas ir kreditorių neperimtas turtas, kaip neturintis rinkos vertės, kreditorių, kurių reikalavimams tenkinti neužteko lėšų, sprendimu nurašomas. Nurašytas bankrutavusios įmonės turtas (išskyrus nekilnojamąjį turtą) panaudojamas arba sunaikinamas kreditorių nustatyta tvarka. Nurašytas nekilnojamas turtas per 30 dienų po jo nurašymo dienos pagal perdavimo aktą neatlygintinai perduodamas savivaldybei, kurios teritorijoje yra šis nekilnojamas turtas.

5. Radioaktyviosios medžiagos, įrenginiai su radioaktyviosiomis medžiagomis ir jonizuojančiosios spinduliuotės generatoriai gali būti perduoti ar perduoti tik radiacinės saugos įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių gyventojų ir aplinkos radiacinę saugą, nustatyta tvarka.

34 straipsnis. Įkeitimu ir(arba) hipoteka užtikrintų kreditoriaus reikalavimų tenkinimas

Įkeitimu ir (arba) hipoteka užtikrinti kreditoriaus reikalavimai tenkinami pirmiausia iš lėšų, gautų pardavus įkeistą įmonės turtą, arba perduodant įkeistą turtą. Jei įkeistas turtas parduodamas už didesnę kainą negu įkeitimu ir(arba) hipoteka užtikrintų reikalavimų suma, šių lėšų likutis skiriamas kitų kreditorių reikalavimams tenkinti šio įstatymo 35 straipsnyje nustatyta tvarka.

35 straipsnis. Kreditorių reikalavimų tenkinimo eilė ir tvarka

1. Kreditorių reikalavimai tenkinami dviem etapais. Pirmajame etape pagal šio straipsnio nustatytą eiliškumą tenkinami kreditorių reikalavimai be priskaičiuotų palūkanų ir netesybų, o antrajame etape ta pačia eile tenkinama likusi kreditorių reikalavimų dalis (palūkanos ir netesybos).

2. Pirmąja eile yra tenkinami darbuotojų reikalavimai, susiję su darbo santykiais; reikalavimai atlyginti žalą dėl suluošinimo ar kitokio kūno sužalojimo, susirgimo profesine liga arba dėl mirties nuo nelaimingo atsitikimo darbe; fizinių ir juridinių asmenų reikalavimai apmokėti už perdirbti supirktą žemės ūkio produkciją.

3. Antrąja eile tenkinami reikalavimai dėl mokesčių bei kitų įmokų į biudžetą ir dėl privalomojo valstybinio socialinio draudimo bei privalomojo sveikatos draudimo įmokų; dėl valstybės vardu gautų paskolų ir paskolų, gautų su valstybės garantija.

4. Trečiąja eile tenkinami visi likusieji kreditorių reikalavimai.

5. Pirmąja eile tenkinamiems kreditorių reikalavimams neturi būti priskirtas apskaičiuotas, su darbo užmokesčiu susijęs fizinių asmenų pajamų mokestis.

6. Kiekvienos paskesnės eilės kreditorių reikalavimai tenkinami po to, kai visiškai patenkinti pirmesnės eilės kreditorių reikalavimai. Jeigu neužtenka lėšų visiems vienos eilės reikalavimams visiškai patenkinti, šie reikalavimai tenkinami proporcingai pagal priklausančią kiekvienam kreditoriui sumą.

7. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytų bankrutuojančios ar bankrutavusios įmonės darbuotojų reikalavimai, susiję su darbo santykiais, gali būti tenkinami iš Garantinio fondo lėšų, o fizinių ir

juridinių asmenų reikalavimai apmokėti už perdirbti supirktą žemės ūkio produkciją gali būti tenkinami Vyriausybės nustatyta tvarka. Darbuotojo ar fizinio ir juridinio asmens patvirtinti reikalavimai mažinami iš nurodytų fondų sumokėtos sumos dydžiu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1200](#), 2002-11-19, Žin., 2002, Nr. 116-5193 (2002-12-06), įsigalioja nuo 2003-01-01

36 straipsnis. Administravimo išlaidos

1. Administravimo išlaidos apmokamos iš bankrutuojančios ir bankrutavusios įmonės visų rūšių lėšų (gautų pardavus įmonės turta, įskaitant ir įkeistą, įmonei grąžintų skolų, ūkinės veiklos, turto nuomos ir kitų bankroto proceso metu gautų lėšų).

2. Administravimo išlaidų sąmatą tvirtina, keičia ir disponavimo administravimo išlaidomis tvarką nustato kreditorių susirinkimas.

3. Administravimo išlaidas sudaro atlyginimas administratoriui, įmonės darbuotojų, kuriems būtina dalyvauti bankroto procese, išskyrus dalyvaujančių ūkinėje komercinėje veikloje, susijusios su darbo santykiais išmokos, išlaidos įmonės auditui, turto įvertinimo, pardavimo, pavojingų atliekų priežiūros, tvarkymo ir laidojimo bei kitos kreditorių susirinkimo patvirtintos išlaidos. Prie administravimo išlaidų negali būti priskiriamos išlaidos, susijusios su ūkine komercine veikla.

4. Pirmasis kreditorių susirinkimas privalo nustatyti sumą, kuri turi būti sumokėta administratoriui už įmonės administravimą bankroto proceso metu, įskaitant laikotarpį nuo teismo nutarties iškelti įmonei bankroto bylą įsiteisėjimo dienos iki pavedimo sutarties su juo sudarymo dienos arba iki pirmojo kreditorių susirinkimo dienos.

5. Administratoriaus atlyginimo suma (atsižvelgiant į tai, ar bankrutuojanti ir (arba) bankrutavusi įmonė tęsia (vykdo) veiklą, į parduodamo įmonės turto rūšį bei jo kiekį, taip pat į įmonei iškeltų bylų bei pareikštų civilinių ieškinių sudėtingumą ir kiekį) ir jo mokėjimo tvarka (atlyginimo suma gali būti išmokama visa iš karto baigus bankroto procesą arba dalimis vykdant bankroto procesą) nustatoma pavedimo sutartyje.

DEVINTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

37 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis įstatymas įsigalioja nuo 2001 m. liepos 1 d.

2. Įmonių bankroto įstatymas (Žin., 1997, Nr. 64-1500; 1998, Nr. 109-2996, Nr. 114-3189; 2000, Nr. 32-889) galioja ir reglamentuoja bankroto procedūrų vykdymą tik toms įmonėms, kurių bankroto bylos iškeltos arba bankroto procesas pradėtas ne teismo tvarka iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

3. Šio įstatymo nustatyta tvarka nagrinėjamos bankroto bylos ir tų įmonių, kuriose iki šio įstatymo įsigaliojimo bankroto procesas vyko ne teismo tvarka, tačiau kurių bylos kreditorių susirinkimo nutarimu nuo 2001 m. liepos 1 d. perduodamos nagrinėti teismui.

4. Įmonėms, kurioms bankroto bylos iškeltos iki 2001 m. liepos 1 d., administravimo išlaidos gali būti patikslintos vadovaujantis šio įstatymo 36 straipsnio nuostatomis.

5. Įmonėms, įgijusioms likviduojamos dėl bankroto įmonės statusą iki 2001 m. liepos 1 d., yra taikomos šio įstatymo 33 straipsnio 4 dalies nuostatos. Toje dalyje likvidavimo procedūrai nustatytas 24 mėnesių terminas pradedamas skaičiuoti nuo 2001 m. liepos 1 d. Šias įmones išregistruojant, taikomos šio įstatymo 32 straipsnio 6 dalies nuostatos.

6. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija nustato:

1) duomenų apie įmonės bankroto procedūras pateikimo ir skelbimo tvarką;

2) valstybės institucijų įgaliotų asmenų atstovavimo atliekant bankroto procedūras tvarką;

3) bankrutuojančios ar bankrutavusios įmonės turto pardavimo iš varžytynių tvarką;

4) teisės teikti bankroto administravimo paslaugas fiziniams ir juridiniams asmenims suteikimo tvarką, bankroto administratorių veiklos kontrolės tvarką ir atlyginimo bankroto administratoriui tvarką.

7. Šio įstatymo 10 straipsnio 4 ir 7 dalių, 13⁽¹⁾ straipsnio 2 dalies, 29 straipsnio 8 dalies, 32 straipsnio 2, 5, 6 dalių nuostatos, susijusios su juridinių asmenų registru, taikomos nuo juridinių asmenų registro veiklos pradžios.

8. Iki juridinių asmenų registro veiklos pradžios:

- 1) teisės aktų nustatyti duomenų ir dokumentų pakeitimai pateikiami Įmonių rejestro tvarkytojui;
- 2) 32 straipsnio 5 dalyje numatytą prašymą administratorius pateikia Įmonių rejestro tvarkytojui;
- 3) 32 straipsnio 6 dalyje numatytus veiksmus atlieka Įmonių rejestro tvarkytojas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1200](#), 2002-11-19, Žin., 2002, Nr. 116-5193 (2002-12-06), įsigalioja nuo 2003-01-01

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-665](#), 2001-12-17, Žin., 2001, Nr. 110-3991 (2001-12-29)

ĮMONIŲ BANKROTO ĮSTATYMO 11 IR 31 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja 2002 m. sausio 1 d.

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1200](#), 2002-11-19, Žin., 2002, Nr. 116-5193 (2002-12-06)

ĮMONIŲ BANKROTO ĮSTATYMO 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 26, 29, 32, 35, 37 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI ĮSTATYMO PAPILDYMO KETVIRTUOJU(1) SKIRSNIU IR 13(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1272](#), 2002-12-10, Žin., 2002, Nr. 124-5627 (2002-12-27)

ĮMONIŲ BANKROTO ĮSTATYMO 11 IR 22 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1332](#), 2003-01-28, Žin., 2003, Nr. 17-708 (2003-02-19)

ĮMONIŲ BANKROTO ĮSTATYMO 10, 11, 13, 19, 23, 27, 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1463](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 38-1708 (2003-04-24)

ĮMONIŲ BANKROTO ĮSTATYMO 4, 10 IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja kartu su Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu (Žin., 2000, Nr. 89-2741) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksu (Žin., 2002, Nr. 37-1341), t.y. nuo 2003 m. gegužės 1 d.

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1600](#), 2003-06-05, Žin., 2003, Nr. 61-2757 (2003-06-27)

ĮMONIŲ BANKROTO ĮSTATYMO 10 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 32 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. liepos 1 d.

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2003-06-30)
autrap@lrs.lt